

LIBERECKÝ

VYDÁNÍ PRO ČESKOU LÍPU, JABLONEC NAD NISOU, LIBEREC, SEMILY, TURNOV

PÁTEK 15. ÚNORA 2008

Jizerka po nájezdu bagrů

NA MÍSTĚ ZKÁZY. Ředitel libereckého inspektorátu Lesů ČR Ludvík Řičář (v popředí) a starosta Desné Marek Pieter včera v horách hodnotili škody, které po sobě nechala těžká technika, která z Jizerských hor navázela snh na lyžařské tratě v Liberci - Vesci. Tam už zítra začnou závody Světového poháru.

FOTO: MAFA - ROMAN ČEJKA

Jizerka - „Jedete se podívat na tu nádheru?“ ptá se muž z parkoviště na Jizerce. Ironicky se přitom usměje. Nemá totiž na mysli jindy jedno z nejkouzelnějších míst Jizerských hor, ale paseku, kterou tu zanechala těžká technika odvázející snh pro pořadatele závodů Světových pohárů v Liberci. Kdyby si šéfová organizátorů Kateřina Neumannová na Jizerce nyní nechala udělat průzkum popularity, skončila by asi na dně zebříčku.

Okraje lesa rozryté bagry

Stoupáme nahoru po silnici na Polubný. Kolem silnice se střídá zelená plocha se špinavým sněhem. Postupně přibývá bílá a za kostelem začíná romantika. Krajina je ladovky bílá, posetá zelenými vršky smrků, jen někde je snh špinavý. Silnice se leskem ledovatku.

Šok přichází v půlce cesty na Jizerku. Okraje lesa jsou rozryté bagry, rozježděné koly obří techniky. Mezi kameny sněhu trčí drny staré trávy, krčí se kusy hlíny, jež vyhmuli dělníci ze země. Některé stromky jsou odřené, jiné polámané.

Starosta Kofenova Luboš Marek spouští nazval měsíční krajinou a nebyl daleko od pravdy. V asi kilometr a půl dlouhém úseku se objevují místa, kde lžice bagru a kola aut v noci z útery na středu plundrovala přírodu v Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory.

„Tohle musel udělat blázen,“ bleskne mi hlavou. Ani nemám chuť to komentovat, protože vhodné věty prostě nedokážu najít. Jedeme proto autem mlčky.

Lidé jsou naštvaní

Místní lidé jsou naštvaní. „Zeptejte se kohokoliv tady na Jizerce. Je to strašný,“ říká hlídač parkoviště. „Ať přijde paní Neumannová. Lidé si tu s ní rádi promluví, ať slyší, co jí řeknou a ví, co si o tom myslí,“ dodává. Řidiči techniky podle něj z toho byli sami nešťastní. „Ale byla to jejich práce. Oni prostě potřebovali snh, tak to udělali.“

Podle ochránců byl však postup protizákonný. V chráněné oblasti totiž auta nesmí bez povolení vjet mimo silnici.

Rýhy po kolech na Jizerce svědčí o tom, že technika jezdila vedle silnice. Snh potřebují pořadatelé závodů Světového poháru v severské kombinaci a běhu na lyžích v libereckém Vesci. „Chybu udělali fidiči strojů, kteří nesměli vjet mimo silnici. Nás to mrzí, protože nechceme škodit přírodě,“ komentoval problém na Jizerce mluvčí organizátorů Zdeněk Soudný. Kromě toho ještě ve středu uvedl, že na Jizerce povolil strojům revírník Lesů ČR, že mohou vjet mimo silnici. To však podle Lesů není pravda. „Pokud by se prokázalo, že pásyov nabírá společnosti, která snh z Ji-

zerských hor dováží, skutečně vjel na louku u parkoviště, litujeme toho a věříme, že tato společnost z toho vyvodí patřičné závěry. Vzhledem k tomu, že by se jednalo o jednoznačné porušení dohod a tedy o pravděpodobné selhání fidiče tohoto vozu, zveřejnil k problému na Jizerce Soudný.“

Stejně jako obyvatelé Jizerky nevěstičně pozorovali rozryté paseky podél silnice běžkaři, kteří sem dorazili na výlet.

„To je síla,“ podivil se mladý pár z Liberce. Podle místních se přitom dal snh brát šetrněji. Kolem silnice

Reportáž

je ho dost, a pokud by technika těžila postupně po menších částech, nevytlačila by to tak dříve. „Jenže to by stálo víc času a práce,“ povzdychl si asi padesátiletý běžkař.

Bizarní na celé věci je, že v Jizerských horách je dost míst, kde lze brát snh, aniž by těžba škodila přírodě. „Například z neprotahovaných silnic. Treba na asfaltové cestě z Desné na Protrženu přehradu leží kolem sedmdesáti centimetrů sněhu. Tam by si ho mohli brát,“ uvedl starosta Desné Marek Pieter.

Jenže k vjezdu na tuto silnici a řadu podobných by stroje potřebovaly povolení, jež uděluje vláda. Nedostatek sněhu však organizátoři začali

řešit až ve chvíli, kdy na vyřízení této výjimky nebyl čas.

Závody ve Vesci? Nesmysl

Podnikatel Ondřej Duda z Panského domu na Jizerce škody fotil a dokumentoval. „Na celé akci mi vadí hned několik věcí. Jednak zničili kus magistrály, tedy vzali jedním běžkařům snh, aby na něm jiní mohli závodit. V CHKO ničí les, rozhrabávají půdu, vytahují kameny a drny,“ kritizoval Duda postup při těžbě.

Za základní problém pak považuje to, že někdo vymyslel závod ve Vesci, který je jen ve výšce 450 metrů nad mořem. „Pak to tak dopadne. Nemají snh, musí jej shánět, což stojí spousty peněz a škodí životnímu prostředí. Je to bezohledné k lidem žijícím na horách a k lidem žijícím kolem silnic.“

V horách chystají petici

O tom, jaký názor mají obyvatelé hor, svědčí i připravovaná petice proti těžbě sněhu v CHKO. „Dokument chceme dát na internet, kde jej lidé budou moci podepisovat. Dopis chceme poslat vysokým funkcionářům běžecké sekce FIS. Rádi bychom, aby postup pořadatelů prošetřili a vyvodili důsledky,“ řekl spoluorganizátor petice Jiff Rieger.

Těžbu kolem silnice na Jizerku povolily Lesy ČR. Nicméně s podmín-

kou, že technika nevyjede mimo silnici.

„Čekal jsem, že snh odebrali šetrnějším způsobem,“ reagoval ředitel libereckého inspektorátu Lesů ČR Ludvík Řičář. Sám byl včera na místě kontrolovat vyžezené úseky. Skutečné škody podle něj nejsou velké.

Příroda si se škodami poradí

„Příroda se s řadou z nich na jaře vyrovná. Obrbete to trávou a bude to vypadat lépe,“ zdůraznil. V tom má patrně pravdu. Poničené a rozbagrovane jsou navíc pásy pod dráty elektrického vedení, kde stejně nemohou růst stromy a musí se vyžezávat. „Dnes jsem hovořil s pořadatelem a dohodli jsme se na nápravách. Ještě teď, když je naohře těžká technika, mají opravit poničené krajce cest, aby je proudy vody při jarním tání ještě více nepoškodily,“ uvedl Řičář. „Na jaře vysekají poškozené stromy a srovnají povrch půdy,“ dodal.

Několik případů, kdy měli pořadatelé porušit zákon o ochraně přírody, se zabývá CHKO. „Seřtíme to. Kolegyně byla včera na Jizerce, kontrolovala to tam a požadovala fotodokumentaci. Shromáždíme podklady,“ uvedl lesník CHKO Vladimír Vršovský. Pokud se potvrdí, hrozí viníkovi, tedy pořadatelé závodů nebo firmám dovázející snh, pokuta až dva miliony korun.

KATEŘINA FROUZOVÁ